

U-landsoplysningens geografi

Offentliggjort som blog på www.u-landsnyt.dk/blog/51/m-yderdanmark-ikke-h-re-om-u-landene

Skal vi henvende os til hele den danske befolkning med oplysning om udvikling, handel og Nord-Syd-relationer i det hele taget? Hvis svaret er ja, må flere organisationer på banen i de geografiske randområder.

Søndag den 22. november 2009 stod jeg med Genvej til Udviklings blandede u-landhandel – bestående af håndværksprodukter fra Niger og Burkina Faso – i Als Hallen ved Kattegat-kysten nordøst for Hadsund. Julemarkedet varede i fem timer, standen kostede 200 kr., og jeg solgte for 90 kr.

Det magre udbytte kom ikke bag på mig; for jeg har gennem årene haft biksen med til en del markeder og byfester i den geografiske omegn af GtU's sekretariat i Arden, og der er aldrig kommet mere end højst et trecifret beløb ud af det pr. gang, unægtelig mindre end de 3.582,50 kr. i gennemsnit pr. dag på vores dobbelte stand på Vestafrikansk Kulturuge i Århus 14.-19. august 2009. Meget tyder på, at de besøgende de varme dage i Århus overvejende var de i forvejen frelstede, de velorienterede og velvillige, og dem skal vi naturligvis hygge om, ikke mindst fordi de fattige kvinder og smede i det indre Vestafrika har reel gavn af, at vi langer varer over bordet.

Men hvad med alle de mennesker rundt om i Danmark, og måske især i landdistrikterne, der ikke ved ret meget, fordi næsten ingen har fortalt dem noget? Fra dem kan man ikke forvente den store velvillighed til at overveje, om vestafrikansk kunsthåndværk bør pakkes ind og lægges under juletræet.

Den 6. december i Øster Hurup Hallen, også på Himmerlands østkyst, kostede standen det halve sammenlignet med i Als, og salgsindtægten var det dobbelte; men der skal stadig andre begrundelser end de økonomiske til, for at et par søndage skal bruges på den måde.

GtU vælger at tro, at det trods alt giver mening at præsentere markedernes og byfesternes besøgende for et andet billede af Afrika; for håndværksprodukter sender et signal om kreativitet og handlekraft i modsætning til de gængse forestillinger om diktatorer, katastrofer og afmagt. Men jeg skal huske at sige: "Det er fra Vestafrika" til de forbigående – meget få mennesker med praktisk uddannelse eller mangel på uddannelse har hørt om Niger og Burkina Faso. I Himmerlands landsbyer og landdistrikter skal man lede længe efter nogen, for hvem Afrika er 54 lande – for de fleste er Afrika 1 land, som for Nanna Lüders i sangen "Afrika" fra 1984.

Og det skal ingen af dem bebrejdes - ingen er forpligtet ud over sin viden. GtU vil fortsætte med de små fremstød på byfester og julemarkeder – over for nogle af de tilstedeværende er vi måske de eneste i løbet af året, der personligt formidler et stykke u-landsoplysning. Men lad mig skynde mig at tilføje, at det er begrænset, hvor meget vi kan overkomme. GtU hører til underskoven af små NGO'ere, der aldrig kommer længere end til den spredte fægtning.

Kommer man til Hobro, Himmerlands største by efter Aalborg, er det allerede anderledes; for her kan en tur på gågaden af og til byde på et møde med en af de store NGO'ers repræsentanter, "facere" hedder det vist på moderne dansk. På de endnu større byers gågader er tilbuddene flere. Dér skal man vist nærmest løbe slalom mellem de mange "facere" – de store organisationer kæmper om sjælene og pengene, dér hvor der er flest sjæle og penge at kæmpe om.

Den ekstreme koncentration af store danske NGO'er i de største byer har naturligvis sine fordele, når man kan tage cyklen hen til fru Tørnæs's udviklingscafeer i Eigtveds Pakhus eller mobilisere sammenkomster, hvor hele landsholdet kan komme til stede og kalde sig NGO-Forum.

Men der bor stadig mennesker i Danmarks udkanter. De bør ikke lades i stikken af NGO'ernes oplysningsarbejde. En betydelig del af de penge, der sendes ud til den fattige verden fra København, kommer faktisk fra skattekrone, som også randområdene befolkninger har krav på at vide noget om, hvad bliver brugt til. Og for resten er jeg gammel nok til at huske, at dengang da kolonierne blev til udviklingslande, da

snakkede visionære politikere og græsrodder om samarbejdet med de varme lande som en folkesag. Og folkesager giver sammenhængskraft.

Må vi se nogen strategier for reelt landsdækkende oplysningsinitiativer fra de store organisationer?